

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς α) Ανάπτυξης και β) Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και γ)
Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων**

**Θέμα: Ανεφάρμοστα μέτρα, νέα οικονομικά βάρη και πλήρης απουσία στήριξης απειλούν
με οριστικό αφανισμό τα καφενεία και τα παντοπωλεία των ορεινών χωριών.**

Τα καφενεία και τα μικρά παντοπωλεία αποτελούν συχνά τον μοναδικό ζωντανό πυρήνα των ορεινών και απομακρυσμένων χωριών της χώρας. Σε οικισμούς των 20–30 κατοίκων, αυτά τα μικρά καταστήματα δεν είναι απλώς επιχειρήσεις: λειτουργούν ως χώροι κοινωνικής συνοχής - ως καθημερινό αντίβαρο στη μοναξιά των ηλικιωμένων - ακόμα και ως υποκατάστατα αγροτικών ιατρείων, ταχυδρομείων και παντοπωλείων πρώτης ανάγκης. Η διατήρησή τους αποτελεί το τελευταίο ανάχωμα απέναντι στη ραγδαία ερημοποίηση, τη γήρανση του πληθυσμού και την εγκατάλειψη της υπαίθρου.

Ωστόσο, η ΥΑ 110581/2025 («Θέσπιση ενιαίου πλαισίου υποχρεωτικής κατάρτισης του προσωπικού επιχειρήσεων τροφίμων, καθορισμός όρων και προϋποθέσεων εκπόνησης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων κατάρτισης» ΦΕΚ Β 2161/06.05.2025) επιβάλλει υποχρεωτικά σεμινάρια Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων και παρά το ότι προβλέπεται καταβολή ποσού 80€ από το Φορέα Υλοποίησης προς τον ΕΦΕΤ, όλοι αντιλαμβάνονται ότι το τελικό κόστος ανά εργαζόμενο θα είναι σημαντικά αυξημένο (110+ €), επιβαρύνοντας συνολικά τις επιχειρήσεις με ποσά που αντιστοιχούν σε εβδομάδες κερδών για πολλές. Ο δε συνδυασμός με την υποχρεωτική εγκατάσταση POS ακόμη και σε οικισμούς όπου οι ηλικιωμένοι κάτοικοι δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν τραπεζική κάρτα, δημιουργεί ένα πλαίσιο που οι ίδιοι οι τοπικοί φορείς χαρακτηρίζουν «άδικο» και «ανεφάρμοστο», που αγνοεί παντελώς τις πραγματικές συνθήκες διαβίωσης και λειτουργίας της κοινωνίας.

Στις ορεινές περιοχές, όπως τα Άγραφα –τον γηραιότερο δήμο της χώρας–, οι κάτοικοι αναφέρουν ότι τα νέα μέτρα δεν λαμβάνουν υπόψη την πραγματικότητα: τις μεγάλες αποστάσεις από τις πόλεις, την έλλειψη βασικών υποδομών (οδικό δίκτυο, γιατρούς), την περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα και το γεγονός πως πολλά καφενεία λειτουργούν από ηλικιωμένους, συχνά μόνους τους, χωρίς κανένα βοηθό.

Παράλληλα, δεν έχει εφαρμοστεί μεταφορικό ισοδύναμο για τις ορεινές περιοχές, ούτε έχουν ληφθεί μέτρα πραγματικής οικονομικής στήριξης (φορολογικές ελαφρύνσεις,

επιδοτήσεις λειτουργικών εξόδων, μειωμένες εισφορές), ενώ η δημογραφική κατάρρευση συνεχίζεται με βάση τα στοιχεία της Eurostat, δημιουργώντας ένα φαινόμενο υπερ-γήρανσης χωρίς προηγούμενο που απειλεί την ίδια την ύπαρξη αυτών των κοινοτήτων.

Η πολιτεία, αντί να αντιμετωπίζει την ορεινή Ελλάδα ως περιοχή εθνικής σημασίας που χρειάζεται ενίσχυση για να επιβιώσει, φαίνεται να επιβάλλει μέτρα που απειλούν να οδηγήσουν σε λουκέτο τα εναπομείναντα σημεία κοινωνικής ζωής των χωριών — και μαζί τους την ίδια την ύπαιθρο, σφραγίζοντας οριστικά την τύχη της και εγκαταλείποντας τους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

1. Πώς τεκμηριώνεται η επιβολή νέων οικονομικών βαρών, όπως τα υποχρεωτικά σεμινάρια Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων κόστους 110 € ανά άτομο και η υποχρεωτική εγκατάσταση POS, σε ορεινά χωριά με ελάχιστους κατοίκους και σχεδόν μηδενική οικονομική δραστηριότητα; Ποια είναι η λογική της «μίας λύσης για όλους» σε τόσο ετερογενείς συνθήκες, που «τυγχάνει» να τιμωρεί τους λιγότερο ικανούς να την αντέξουν;

2. Σε ποια μελέτη επιπτώσεων στηρίχθηκε η κυβέρνηση πριν προχωρήσει σε αυτά τα μέτρα, ιδιαίτερα για περιοχές όπου τα καφενεία λειτουργούν ουσιαστικά ως κοινωνικές δομές και όχι ως τυπικές επιχειρήσεις εστίασης; Γιατί δεν δημοσιεύτηκε αυτή η μελέτη, ώστε να γίνει αντικείμενο δημόσιου διαλόγου;

3. Προτίθεστε να εξετάσετε εξαιρέσεις, ειδικό καθεστώς ή αναστολή των μέτρων για τα ορεινά χωριά, ώστε να αποφευχθεί η οριστική διακοπή λειτουργίας των ελάχιστων καφενείων και παντοπωλείων που έχουν απομείνει; Αν ναι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμά σας, πριν η αδράνεια οδηγήσει σε ακόμα περισσότερες κλειστές μικρές επιχειρήσεις;

4. Για ποιο λόγο δεν έχει εφαρμοστεί έως σήμερα ένα σύστημα μεταφορικού ισοδύναμου για τις ορεινές περιοχές, αντίστοιχο με αυτό των νησιών, παρότι η απόσταση και η δυσκολία πρόσβασης αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιβίωσης των τοπικών επιχειρήσεων;

5. Προτίθεστε να εξετάσετε ουσιαστικά μέτρα στήριξης, όπως:

- μείωση φορολογίας και ασφαλιστικών εισφορών για μικρές επιχειρήσεις ορεινών οικισμών,

- πλήρη επιδότηση σεμιναρίων και κόστους εγκατάστασης POS,
- ειδικό καθεστώς ελέγχων προσαρμοσμένο στις πραγματικές συνθήκες της υπαίθρου,
- χρηματοδοτικά κίνητρα για τη διατήρηση των καφενείων που αποτελούν θεσμικό και κοινωνικό κύτταρο της ελληνικής υπαίθρου; Σε ποιο χρονικό ορίζοντα αναμένεται η υλοποίηση τέτοιων μέτρων;

6. Πώς αξιολογεί η κυβέρνηση τον κίνδυνο περαιτέρω δημογραφικής αποδυνάμωσης και ερημοποίησης, δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά επιβαρύνουν – αντί να ενισχύουν – τους λιγοστούς κατοίκους και τις μικρές επιχειρήσεις των απομακρυσμένων ορεινών περιοχών; Έχετε επεξεργαστεί σενάριο για το πώς θα είναι ο χάρτης της ορεινής Ελλάδας σε 10 χρόνια αν συνεχιστεί αυτή η πολιτική, και ποια είναι η ηθική ευθύνη της πολιτείας απέναντι στους πολίτες που θα μείνουν πίσω;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Σπυρίδων Τσιρώνης
Βουλευτής Αχαΐας